

Til regjeringens ekspertutvalg for
vurdering av vannkraftbeskatningen
v/ Per Sanderud

Energi Norges innspill til ekspertutvalget - utdypende skattenotater

Vi viser til vårt notat til ekspertutvalget i forbindelse med høringsmøte 26. november, der vi også opplyste at Energi Norge ville gjennomføre utredninger for å utdype ulike deler av vårt innspill.

Det foreligger nå resultater fra noen av disse prosjektene og vi vedlegger følgende prosjekter som vi ber ekspertutvalget ta med i sitt videre arbeid:

Renteprinsipper ved alternative grunnrenteskattemodeller

I Energi Norges innspill 26. november viser vi at dagens grunnrenteskattemodell virker klart vridende, og vi peker på noen funksjonskrav til et revidert kraftskattesystem,

1. Skattesystemet må sett som helhet ikke påvirke investeringsbeslutninger.
2. Virksomheter og prosjekter med normal avkastning må ikke betale mer enn normal skatt.
3. Normalavkastningen må skjermes fra grunnrenteskatt.
4. Effektiv skattesats må ikke øke med fallende lønnsomhet.

Funksjonskravene kan innfris gjennom flere ulike grunnrenteskattemodeller. Helt sentralt er hvilke renteprinsipper som anvendes for å skjerme deler av avkastningen fra grunnrenteskatt.

Energi Norge har bedt Menon Economics og THEMA Consulting Group om å vurdere ulike renteprinsipper som kan være aktuelle avhengig av hvilken grunnrenteskattemodell som benyttes. Utredningen har resultert i fire separate notater som vedlegges,

1. **Risikotillegg for skjerming av normalavkastning.** Her drøftes hva som er rimelig nivå på avkastningskravet til investeringer i vannkraftanlegg. Dersom skjermingsrenten settes lik risikofri rente pluss risikotillegg for skjerming av normalavkastning, oppfylles funksjonskravene.
2. **Risikofri rente.** Her behandles spørsmålet om hvilke prinsipper som bør legges til grunn for fastsettelse av risikofri rente i de tilfeller der risikofri rente inngår som et element i skjermingsrenten som benyttes i kraftverksbeskatningen.
3. **Regulatorisk risiko i dagens modell for grunnrentebeskatning der staten betaler ut verdien av negativ grunnrenteinntekt.** Investorer og långivere anser at det er betydelig regulatorisk og politisk risiko knyttet til disse utbetalingene og verdien av fremtidige skattefradrag for avskrivninger over avskrivningstiden på 67 år. Her er det både et spørsmål om hva som kjennetegner regulatorisk risiko

ut fra et finanstøretisk perspektiv og hvordan slik risiko kan tas hensyn til ved fastsettelsen av friinntektsrenten innenfor en slik modell.

4. **Fastsettelse av friinntektsrente i grunnrenteskattmodellen.** Dette notatet bygger videre på de to notatene om henholdsvis risikofri rente og regulatorisk risiko. I notatet drøftes hva renten burde være på et nytt finansielt produkt der kraftprodusenten yter et langsiktig lån til staten. Denne tilnærmingen legger til grunn at friinntektsrenten bør være en rente som tar høyde for vannkraftinvestorens faktiske kapitalkostnad knyttet til et obligatorisk langsiktig lån til staten ved investering i grunnrenteskattepliktig vannkraft, som friinntekten og avskrivningene i grunnrenteskattmodellen i realiteten er.

I NOU 2014: 13 *Kapitalbeskatning i en internasjonal økonomi*, beskrives i kapittel 5 ulike skattmodeller. Dagens grunnrenteskattmodell er en ACC-modell med fradrag for avkastning på totalkapitalen. Hvilket prinsipp som benyttes som risikofri rente og regulatorisk risiko er sentrale temaer i en slik modell. Dette drøftes i notatene fra Menon og THEMA. En annen modell som omtales i nevnte NOU, og som ifølge omtalen synes å ha større utbredelse, er en ACE-modell med fradrag for avkastning på egenkapitalen. Rentepinsipper for en slik modell drøftes ikke direkte av Menon og THEMA, men kan utledes av notat 4 omtalt ovenfor.

Analyse av provenyvirksomninger av skatteendringer siden 2007

THEMA har i et eget notat analysert provenyvirksomninger av skatteendringer for vannkraft fra 2007 fram til og med 2017. Analysene baserer seg i stor grad på selvangivelser for et utvalg kraftprodusenter. Analysen viser at provenyet fra grunnrenteskatten er økt med 13,1 milliarder kroner i perioden som følge av de tallrike skatteendringene. Til sammenligning har reduksjonen i selskapsskatten i perioden redusert provenyet med 1,6 milliarder.

Samlet har endringene ført til at verdien av fremtidige kontantstrømmer etter skatt til vannkraftselskapene, sett fra 1. januar 2018, blir 67 milliarder lavere dersom dagens skatteregler videreføres enn verdien ville vært med skattereglene fra 2006. Notatet følger vedlagt

Samordning av eiendomsskatt og konsesjonsbaserte ordninger mot de statlige skattene

Det framgår av mandatet at "Utvalget bes om å gjøre en helhetlig vurdering av kraftverksbeskatningen. Hovedoppgaven er å vurdere om dagens vannkraftbeskatning hindrer at samfunnsøkonomisk lønnsomme tiltak i vannkraftsektoren blir gjennomført."

Det synes å være bred enighet om at eiendomsskatt og konsesjonsbaserte ordninger kan være slike hindrende elementer. Det er omtalt i Energimeldingen og ved flere anledninger fra Finansdepartementet, bl.a. i Finansminister Siv Jensens svar 30.01.2017 til stortingsrepresentant Kjell-Idar Juvik på spørsmål om kapitaliseringsrenten "Ikke bare eiendomsskatten, men også blant annet ordningene med konsesjonskraft og konsesjonsavgift, kan føre til at prosjekter som var lønnsomme før skatt blir ulønnsomme etter skatt."

I vårt innspill 26. november pekte vi på samordning av eiendomsskatt og konsesjonsbaserte ordninger mot skattene til staten (ordinær selskapsskatt og grunnrenteskatt) som et mulig tiltak for å eliminere denne vridningen. Vi har bedt KPMG vurdere hvordan en slik ordning kan gjennomføres i praksis. I vedlagte notat med supplerende eksempel, viser KPMG hvordan en slik ordning kan implementeres med relativt små endringer i gjeldende skjemaer, også utfra hensynet til skattemyndighetens kontroll.

En slik samordning vil gjøre det mulig for staten å ta et helhetlig overordnet ansvar for å fjerne de samlede vridningseffektene i vannkraftbeskatningen gjennom å justere grunnrenteskatten.

Vannkraftskatt på vindkraft

I Energi Norges innspill 26. november viser vi i figur 5.5 lønnsomheten av et vindkraftprosjekt med dagens skatteregler for vindkraft og i figur 5.6 virkningen om man benytter skatteregler for vannkraft > 10 MVA.

Illustrasjonene er basert på analyser av THEMA Consulting Group. I vedlagte notat redegjøres nærmere for de forutsetninger analysen baseres på. Det synes åpenbart at dersom en fremtidig kraftverksbeskatning skal være teknologinøytral kan ikke dagens regler for beskatning av vannkraft legges til grunn.

Vi utdyper gjerne synspunkter i et møte med utvalget.

Vennlig hilsen
Energi Norge

Eivind Heløe
Direktør, Fornybar Energi